

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра правосуддя та філософії

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Альтернативні способи вирішення цивільних спорів
(вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми: **Право**
(назва)

за спеціальністю: **081 Право**
(шифр, назва)

на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

Розробник:

Юрій КОТВЯКОВСЬКИЙ, к.ю.н., доцент, завідувач кафедри
правосуддя та філософії

Розглянуто, схвалено
та затверджено на
засіданні кафедри
правосуддя та
філософії
(назва кафедри)

протокол від 10.06 2024 р. № 12

Завідувач
кафедри

(підпис)

Юрій
КОТВЯКОВСЬКИЙ
(прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми Ірина АРІСТОВА
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Олег РОГОВЕНКО
(підпис) (ПІБ)

Завідувач відділу аспірантури та докторантури Світлана ЯРОЦУК

Рецензія на робочу програму (додається) надана: Ассоль ШУЛЬЖЕНКО
(ПІБ)

Наталія БОНДАР
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 08.06 2024 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Альтернативні способи вирішення цивільних спорів			
2.	Факультет/кафедра	Юридичний факультет / Кафедра правосуддя та філософії			
3.	Статус ОК	Вибірковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)				
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	ОП – Право Спеціальність – 081 «Право»			
6.	Рівень НРК	8 рівень			
7.	Семестр та тривалість вивчення	4 семестр, 10 тижнів			
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5			
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
	Денна форма навчання	20	30		100
	Заочна форма навчання	6	4		140
10.	Мова навчання	українська			
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Котвяковський Юрій Олександрович, – к.ю.н., доцент кафедри правосуддя			
11.1	Контактна інформація	К.ю.н., доцент кафедри правосуддя, кабінет 132 г Ел. адреса: kotv7002@gmail.com			
12.	Загальний опис освітнього компонента	<p>Освітній компонент «Альтернативні способи вирішення цивільних спорів» формує у майбутніх фахівців знання способів альтернативного врегулювання цивільних спорів, а також щодо наявних у сучасному світі інституцій, які сприяють врегулюванню спорів поза межами державної судової системи. Отримані знання та спеціальні фахові компетенції за освітнім компонентом сприяють забезпеченню наступних програмних результатів навчання:</p> <p>РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.</p> <p>РН03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права</p>			

		<p>(зокрема, аграрного, земельного, екологічного права).</p> <p>РН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.</p> <p>РН06. Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці.</p> <p>РН10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.</p> <p>РН11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.</p>
13.	Мета освітнього компонента	Засвоєння здобувачами комплексу загальнотеоретичних знань щодо альтернативних способів врегулювання спорів, які виникають із цивільних правовідносин в умовах сучасного ділового обороту.
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	<ol style="list-style-type: none"> 1. Освітній компонент базується на вивченні таких освітніх компонентів як: Філософія науки, Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації. 2. Освітній компонент є основою для подальших наукових досліджень у сфері цивільного процесуального права.
15.	Політика академічної доброчесності	<p>Політика академічної доброчесності під час викладання курсу «Альтернативні способи вирішення цивільних спорів» послуговується принципам, визначеним Законом України «Про освіту», Кодексу академічної доброчесності Сумського НАУ, іншим локальним актам (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/).</p> <p>Оволодіння здобувачами знань з курсу має відбуватись із дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права; містити посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; містити достовірну інформацію про результати власної наукової діяльності, використані методики досліджень. Недопустимим під час навчання (згідно ст. ч. 4 ст. 42 Закону України «Про вищу освіту»), є використання здобувачами:</p> <p><i>академічного плагіату</i> - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;</p> <p><i>самоплагіату</i> - оприлюднення (частково або повністю)</p>

		<p>власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;</p> <p><i>фабрикації</i> - вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;</p> <p><i>фальсифікації</i> - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;</p> <p><i>списування</i> - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;</p> <p><i>обману</i> - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;</p> <p><i>хабарництва</i> - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;</p> <p><i>вплив у будь-якій формі</i> (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.</p> <p>За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, як: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження освітнього курсу; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.</p>
16.	Посилання на курс у Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4202

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Як оцінюється РНД
ДРН 1. Знання історії розвитку та сучасного стану наукових знань у сфері альтернативного врегулювання спорів та здатність до їх критичного аналізу.	Проведення модульного контролю та виконня аналітичних завдань.
ДРН 2. Розуміння сутності основних принципів альтернативних процедур вирішення майнових спорів та здатність до реалізації їх під час здійснення дослідження і розробки пропозицій щодо подальшого вдосконалення законодавства у відповідній сфері.	Семінарське заняття 1-7
ДРН 3. Знання, розуміння та застосування методологічного інструментарію проведення наукових досліджень у сфері юриспруденції.	Семінарське заняття 1-7
ДРН 4. Здатність до розуміння та узагальнення теоретичних і практичних проблем пов'язаних із реалізацією різних способів альтернативного врегулювання цивільно-правових спорів.	Семінарське заняття 1-7
ДРН 5. Здатність до оволодіння науковою термінологією та вміння збирати, опрацьовувати та аналізувати правові джерела (нормативні акти, доктринальні джерела, судову практику).	Індивідуальна дослідницька робота (тези на конференцію, наукова стаття).
ДРН 6. Здатність вести наукову дискусію у сфері альтернативного врегулювання цивільних спорів.	Виступи на конференціях, круглих столах.
ДРН 7. Здатність до формулювання наукової проблеми з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства та стан її наукової розробки, робочі гіпотези досліджуваної проблеми, які мають розширювати і поглиблювати стан наукових досліджень.	Індивідуальна дослідницька робота (тези на конференцію, наукова стаття).

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Самостійна робота	Рекомендована література ¹
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1. Загальна характеристика альтернативних способів вирішення спорів. Поняття альтернативного вирішення спорів.	2/2	4		14/20	7,8,20 22,27

Класифікація способів альтернативного вирішення спорів. Судова система й альтернативне вирішення спорів. Генеза альтернативних способів вирішення спорів.					
Тема 2. Джерела правового регулювання альтернативних способів вирішення спорів. Поняття і система джерел правового регулювання альтернативних способів вирішення спорів. Міжнародні акти. Національне законодавство України.	2	4/2		14/20	4,5,6,7,8
Тема 3. Принципи примирних медіативних процедур в сфері цивільної юрисдикції. Принципи медіації (добровільності, конфіденційності, співпраця та рівність сторін, самостійність тощо). Розвиток ідей примирення в Україні. Розвиток медіації як закономірний етап розвитку цивільної юрисдикції.	2/2	4		14/20	7,8
Тема 4. Медіація як альтернативний спосіб вирішення спорів. Історія медіації як альтернативного способу вирішення спорів. Поняття та принципи медіації. Моделі та види медіації. Процедура здійснення медіації.	4	4/2		14/20	7,8,39
Тема 5. Урегулювання цивільно-правових спорів за участі судді. Урегулювання цивільно-правових спорів за участі судді та його медитативні особливості. Процедура відкриття та закриття нарад за участю судді. Підстави щодо закінчення урегулювання цивільно-правового складу за участю судді.	2	4		14/20	2,3,7,8,10
Тема 6. Третейський розгляд. Правова природа третейських судів. Правове регулювання створення та діяльності третейських судів. Компетенція третейських судів. Третейська угода: поняття, правова природа, зміст, способи та наслідки укладення. Дійсність третейської угоди. Рішення третейського суду: правова природа та класифікація.	4/2	6		16/20	2,3,4,7,15,20,21,22,24,25
Тема 7. Міжнародний комерційний арбітраж. Поняття міжнародного комерційного арбітражу. Підвідомчість цивільних спорів міжнародному комерційному арбітражу. Основні центри міжнародного комерційного арбітражу в Україні та іноземних країнах. Процедура вирішення спорів у міжнародному комерційному арбітражі. Винесення та зміст арбітражного рішення.	4	4		16/20	2,3,5,7,27
Всього	20/6	30/4		100/140	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. Знання історії розвитку та сучасного стану наукових знань у сфері альтернативного врегулювання спорів та здатність до їх критичного аналізу.	Проведення лекційних та практичних занять за відповідною тематикою.	8	Опрацювання наукових публікацій щодо генези альтернативних способів врегулювання майнових спорів в світовій та вітчизняній історії, а також сучасного стану досліджень у відповідній сфері.	14
ДРН 2. Розуміння сутності основних принципів альтернативних процедур вирішення майнових спорів та здатність до реалізації їх під час здійснення дослідження і розробки пропозицій щодо подальшого вдосконалення законодавства у відповідній сфері.	Аналіз у ході лекційних та практичних занять змісту принципів медіативних процедур та наявних у юридичній науці підходів до даного питання.	8	Ознайомлення з науковими публікаціями, що присвячені принципам медіації, арбітражу та аналіз чинного законодавства в частині закріплення відповідних принципів.	14
ДРН 3. Знання, розуміння та застосування методологічного інструментарію проведення наукових досліджень у сфері юриспруденції.	Визначення специфічного методологічного інструментарію характерного для проведення наукових досліджень у сфері альтернативних способів врегулювання спорів.	8	Ознайомлення з науковими публікаціями у сфері медіації, третейського судочинства, арбітражу та аналіз застосування авторами методів дослідження.	14
ДРН 4. Здатність	Визначення комплексу	8	Аналіз наукових	14

до розуміння та узагальнення теоретичних і практичних проблем пов'язаних із реалізацією різних способів альтернативного врегулювання цивільно-правових спорів.	актуальних питань характерних для сучасної науки у сфері альтернативного врегулювання спорів.		публікацій в частині визначення актуальних питань сучасних медіації, третейського судочинства, арбітражу та основних підходів до їх вирішення.	
ДРН 5. Здатність до оволодіння науковою термінологією та вміння збирати, опрацьовувати та аналізувати правові джерела (нормативні акти, доктринальні джерела, судову практику).	Вдосконалення навичок аналізу законодавства та практики альтернативного вирішення спорів встановлення проблемних питань правового регулювання у цій сфері.	8	Підбір та аналіз нормативного матеріалу, наукових публікацій та судової практики за обраним напрямком дослідження.	16
ДРН 6. Здатність вести наукову дискусію у сфері альтернативного врегулювання цивільних спорів.	Обговорення у ході практичних занять окремих проблемних аспектів характерних для сучасного стану відносин у сфері альтернативного врегулювання спорів.	6	Формулювання власної обґрунтованої позиції з проблемних питань правового регулювання відносин у сфері медіації, третейського судочинства та арбітражу.	14
ДРН 7. Здатність до формулювання наукової проблеми з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства та стан її наукової розробки, робочі гіпотези досліджуваної проблеми, які мають	Вдосконалення навичок здобувачів щодо визначення напрямку дослідження, формулювання робочих гіпотез досліджуваних проблем, їх підтвердження чи спростування, а також формулювання науково обґрунтованих висновків.	6	Підготовка та публікація наукових праць за обраним напрямком дослідження.	14

розширювати і поглиблювати стан наукових досліджень.				
Всього годин		50		100

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Тема 1. Загальна характеристика альтернативних способів вирішення спорів.	7 балів /7%	До 2 тижня
2.	Тема 1. Загальна характеристика альтернативних способів вирішення спорів.		
3.	Тема 2. Джерела правового регулювання альтернативних способів вирішення спорів.	7 балів /7%	До 3 тижня
4.	Тема 2. Джерела правового регулювання альтернативних способів вирішення спорів.		
5.	Тема 3. Принципи примирних медіативних процедур в сфері цивільної юрисдикції.	7 балів /7%	До 4 тижня
6.	Тема 3. Принципи примирних медіативних процедур в сфері цивільної юрисдикції.		
7.	Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	10 балів /10%	До 6 тижня
8.	Тема 4. Медіація як альтернативний спосіб вирішення спорів.	7 балів /7%	До 7 тижня
9.	Тема 4. Медіація як альтернативний спосіб вирішення спорів.		
10.	Тема 5. Урегулювання цивільно-правових спорів за участі судді.	7 балів /7%	До 8 тижня
11.	Тема 5. Урегулювання цивільно-правових спорів за участі судді.		
12.	Тема 6. Третейський розгляд.	7 балів /7%	До 9 тижня
13.	Тема 6. Третейський розгляд.		
14.	Тема 7. Міжнародний комерційний арбітраж.	8 балів /8%	До 9 тижня
15.	Тема 7. Міжнародний комерційний арбітраж.		
16.	Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	10 балів /10%	До 10 тижня
17.	Іспит	30 балів /30%	За розкладом сесії

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент²	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно³
------------------------------	---------------------	-------------------	--------------	-----------------------------

² Зазначити компонент сумативного оцінювання

Практичне заняття 1. Загальна характеристика альтернативних способів вирішення спорів.	< 2 бали	2-4 бали	4-6 бали	7 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
Практичне заняття 2. Джерела правового регулювання альтернативних способів вирішення спорів.	< 2 бали	2-4 бали	4-6 бали	7 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
Практичне заняття 3. Принципи примирних медіативних процедур в сфері цивільної юрисдикції.	< 2 бали	2-4 бали	4-6 бали	7 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	0-3 бали	3-5 балів	5-7 балів	7-10 балів
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест
Практичне заняття 4. Медіація як альтернативний спосіб вирішення спорів.	< 2 бали	2-4 бали	4-6 бали	7 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
Практичне заняття 5. Урегулювання цивільно-	< 2 бали	2-4 бали	4-6 бали	7 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано або	Більшість вимог виконано, але окремі складові	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано

³ Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

правових спорів за участі судді.	виконано із значною кількістю помилок.	відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання.		креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
Практичне заняття 6. Третейський розгляд.	<i>< 2 бали</i>	<i>2-4 бали</i>	<i>4-6 бали</i>	<i>7 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
Практичне заняття 7. Міжнародний комерційний арбітраж.	<i>< 2 бали</i>	<i>2-5 бали</i>	<i>5-7 бали</i>	<i>8 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
Тестування за опрацьованими темами (тест множинного вибору)	<i>0-3 бали</i>	<i>3-5 балів</i>	<i>5-7 балів</i>	<i>7-10 балів</i>
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест
Іспит	<i>0-5 балів</i>	<i>5-15 балів</i>	<i>15-27 балів</i>	<i>27-30 балів</i>
	Здобувач недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, завдання виконані із значними помилками або не виконані	Здобувач недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, завдання виконані з помилками	Здобувач достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, завдання виконані	Здобувач гарно орієнтується в теоретичному матеріалі, завдання виконані

5.2. Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Експрес-опитування після вивчення тем 1-2,3-4, 5-7.	Експрес-опитування після вивчення тем 1-2,3-4, 5-7.
2	Проходження тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Проходження тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з

		викладачем
3	Самооцінювання	Самооцінювання
4	Усний зворотний зв'язок від викладача під час занять	Усний зворотний зв'язок від викладача під час занять
5	Взаємооцінювання	Взаємооцінювання
6	Письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати, мультимедійні презентації, статі, тези доповідей.	Письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати, мультимедійні презентації, статі, тези доповідей.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основні джерела

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // *Відомості Верховної Ради України*. 1996, № 30. ст. 141.
2. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. // *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 48. ст.436
3. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 р. // *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 48. ст.436.
4. Про медіацію : Закон України від 16.11.2021 р. № 1875-IX // *Відомості Верховної Ради України*. 2022, № 7, ст.51
5. Про третейські суди : Закон України від 11.05.2004 р. № 1701-IV // *Відомості Верховної Ради України*. 2004, № 35, ст.412
6. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24.02.1994 р. № 4002-XII // *Відомості Верховної Ради України*. 1994. N 25. ст.198
7. Типовий закон ЮНСІТРАЛ «Про міжнародний комерційний арбітраж» Міжнародний документ від 21.06.1985 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_879

СПЕЦІАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

8. Альтернативні способи вирішення спорів : навч. посіб. /М. Я. Білак та ін.; за заг. ред. Ю. Д. Притики. Харків : Право, 2019. 264 с.
9. Медіація у професійній діяльності юриста : підручник. / Т. Білик та ін.; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. Одеса : Екологія, 2019. 456 с.
10. Цивільний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар. Вид. 4-ге, перероб. та доп. / За заг. ред. д.ю.н., професора академіка Академії наук вищої школи України М.М. Ясинка. Київ : Алерта, 2024. 928 с.
11. Цивільне процесуальне право України: підручник. Вид. 2-ге, переробл. та допов. : у 2 т./ за заг. ред. д.ю.н., професора, академіка Академії наук вищої школи України М.М. Ясинка. К. : Алерта, 2021. Т. 1. 330 с.
12. Цивільне процесуальне право України: підручник. Вид. 2-ге, переробл. та допов. : у 2 т./ за заг. ред. д.ю.н., професора, академіка Академії наук вищої школи України М.М. Ясинка. К. : Алерта, 2021. Т. 2. 572 с.

Інші джерела

13. Бут І. О. Розгляд цивільно-правових спорів третейськими судами в Україні: автореф. дис.... канд. юрид. наук. Одеса, 2016. 23 с.
14. Вангородська Н. А. Третейський суд в Україні у Х–XVIII ст.: автореф. дис. ... канд. юр. наук. Київ, 2011. 21 с.
15. Ковальова С.Г. Судоустрій і судочинство на Українських землях Великого князівства Литовського: монографія. Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2008. 200 с.
16. Котвяковский Ю.А. Отдельные вопросы взаимодействия третейских судов с системой общих судов Украины. «Legea si Viata» Международный научно-практический правовой журнал. 2016 г. № 6. с. 55-59
17. Котвяковский Ю. О. Особливості третейського розгляду цивільних та господарських справ. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». 2016. Випуск 1. Том 1. С. 123 – 127.
18. Котвяковский Ю.О. До питання про підстави оскарження рішення третейського суду. Право і суспільство. Дніпро. №5-2. 2017 р. с. 64-68.
19. Котвяковский Ю.О. Окремі питання підвищення ефективності третейського

- судочинства в Україні. Порівняльно-аналітичне право: електрон. наук. фахове вид. 2016 р. № 6. URL: http://www.par.in.ua/6_2016/28.pdf
20. Котвяковський Ю.О. Особливості розвитку третейського судочинства на українських землях у XVII – XIX ст. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». № 1. 2015. с. 176-180.
 21. Котвяковський Ю.О. Третейський суд в період Античності та Середньовіччя у Західній Європі. Порівняльно-аналітичне право: електрон. наук. фахове вид. 2014 р. №2. URL: http://www.par.in.ua/2_2014/31.pdf (дата звернення 28.09.2017).
 22. Курило М. П. Цивільне процесуальне право України та уніфікація на його основі інших процесуальних галузей права: теорія і практика: монографія. Суми: Сум. нац. аграр. ун-т, 2013. 401 с.
 23. Курило М. П. Єдність цивілістичного процесу: проблеми теорії і практики: автореф. дис ... д-ра юрид. наук. Київ, 2014. 35 с.
 24. Курс цивільного процесу: підручник / за заг. ред.: В.В. Комарова. – Харків: Право, 2011. 1352.
 25. Лебедев М. Ю. Развитие института юрисдикции и его проявление в третейском суде: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Саратов, 2005. 30 с.
 26. Притика Ю. Д. Правові засади формування і функціонування третейських судів в Україні. Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права: Науковий часопис. 2003. № 2(6). С. 161 – 170.
 27. Притика Ю.Д. Теоретичні проблеми захисту прав учасників цивільних правовідносин в третейському суді: дис. ... д-ра юрид. наук. Київ, 2006. 632 с.
 28. Третейські суди в Україні / Ю. А. Михальський та ін.; за ред. В. П. Самохвалова, А. Ф. Ткачука. Київ: Ін-т громадян. сусп-ва: ТОВ „ІКЦ Леста“, 2007. 184 с.
 29. Цивільний процес України: Підручник; [за загальною редакцією д.ю.н., доцента М.М. Ясинка]. – К.: Алерта, 2014. – 744 с.
 30. Юлдашев С. О. Деякі проблеми третейського судочинства і шляхи їх подолання. Наше право. 2013. № 7. С. 164 – 169.
 31. Ясинок М. М. Мирова угода у цивільному судочинстві: історико-правовий аспект та перспективи розвитку. Бюлетень Міністерства юстиції України. 2013. № 5. С. 46 – 52.

Інформаційні ресурси

1. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <http://www.kmu.gov.ua/> - Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
3. <http://arb.ucci.org.ua/tsud/ua/about.html> - Постійно діючий третейський суд при Торгово-промисловій палаті України
4. <https://icas.org.ua/arbitrazh/> - Міжнародний комерційний арбітражний суд при Торгово-промисловій палаті України

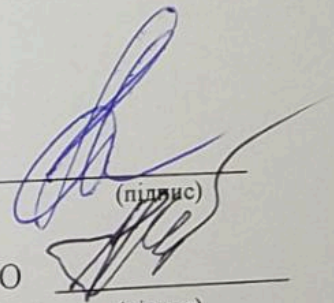
**Рецензія на робочу програму (силабус) освітнього компонента
Альтернативні способи вирішення цивільних спорів**

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання	+		
Література є актуальною	+		

Рецензенти:

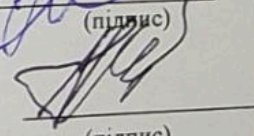
Член проектної групи ОНП «Право»
(назва)

Наталія БОНДАР
(ПІБ)


(підпис)

Викладач кафедри правосуддя та філософії
(назва)

Ассоль ШУЛЬЖЕНКО
(посада, ПІБ)


(підпис)